

Itäisen Suomenlahden kansallispuiston laajentaminen merialueille

Kansallispuiston rauhoitussäännökset ja laajentamisen vaikutukset

Avoimet yleisötilaisuudet maaliskuussa 2026

Erytisasiantuntija Ilona Latsa

Ympäristöneuvos Nunu Pesu

Kuva: Nunu Pesu

Kansallispuistojen rauhoitussäännökset on annettu luonnonsuojelulain 49-51 §:ssä

Lain 49 §:ssä on lueteltu yleiset kiellot

Kansallispuistoissa luontoa muuttava toiminta on kielletty. Alueilla ei esimerkiksi saa

- 1) rakentaa
- 2) vahingoittaa maa- tai kallioperää
- 3) ojittaa
- 4) ottaa tai vahingoittaa kasveja tai sieniä
- 5) pyydystää, tappaa tai hätyyttää eläimiä tai hävittää niiden pesiä
- 6) tai tehdä muutakaan, mikä vaikuttaisi epäedullisesti luonnonoloihin, maisemaan, eliölajien säilymiseen tai alueen perustamistarkoitukseen

50 § Poikkeukset rauhoitussäännöksistä

- **Sallittuja ovat kuitenkin toimenpiteet, joita alueen hoito tai käyttö edellyttää ja jotka eivät vaaranna alueen perustamistarkoitusta. Sallittua on esimerkiksi:**
 - Alueen hoidon ja käytön kannalta tarpeellisten rakennusten ja polkujen rakentaminen & kunnostus
 - Luonnon- ja kulttuuriympäristöjen hoito ja kunnostus, ennallistamistoimet
 - Marjastus ja sienestys
 - **Kalastus yleiskalastusoikeuksien mukaisesti**
 - Teiden ja yhdyskuntateknisten rakennusten käyttö ja kunnostus
 - **Merenkulun turvalaitteiden ja vesistön kulkuväylien kunnostus sekä turvalaitteiden edellyttämät vähäiset raivaukset**
 - Hirven ja valkohäntäkauriin ajo metsästyslain mukaisesti
 - **Vieraslajien torjunta, minkin ja supikoiran tappaminen metsästyslain mukaisesti**
 - Viranomaisen kiireelliset toimenpiteet

51 § Metsähallituksen lupaa edellyttävät poikkeukset rauhoitussäännöksistä

- **Kansallispuistossa on sallittu perustamistarkoitusta vaarantamatta Metsähallituksen luvalla:**
 - Tieteellinen tutkimus ja opetus
 - Kasvi- ja eläinlajien yksilöiden määrän vähentäminen, jos ne ovat liian runsaslukuisia tai muutoin vahingollisia
 - **Poistaa riistaeläinlajien yksilöitä, jotka uhkaavat ihmisen turvallisuutta tai uhkaavat aiheuttaa omaisuudelle merkittävää taloudellista vahinkoa**
 - **Kalastus muutenkin kuin yleiskalastusoikeuksien mukaisesti**
 - Geologinen tutkimus tietyin ehdoin
- Lupa rauhoitussäännöksistä poikkeamiseen annetaan määräaikaisena ja on voimassa enintään 10 vuotta.

Muita kansallispuistoja koskevia säännöksiä

- 55.3 §:n mukaisesti ennen rauhoitusta perustetut rasitteet, vuokraoikeudet ym. jäävät voimaan.
- 56 §:n mukaisesti liikkumista, leiryty mistä, maihinnousua sekä veneen, laivan tai muun kulkuneuvon pitämistä voidaan kieltää tai rajoittaa, jos se on **välttämätöntä** alueen eliölajien tai luontotyyppien säilymiselle.
- 57 § hoito- ja käyttösuunnitelma on laadittava kansallispuistolle
- 58 § järjestyssääntö on laadittava kansallispuistolle

Itäisen Suomenlahden kansallispuiston voimassaolevat rauhoitussäännökset

- Sovelletaan luonnonsuojelulain rauhoitussäännöksiä (49-51 §)
- **Metsästy**
 - *Itäisen Suomenlahden kansallispuistossa niillä, joiden kotikuntaan kansallispuisto sijoittuu, on oikeus kotikunnassaan metsästä metsästyslain mukaisesti hirveä sekä pienriistaa.*
- **Puolustusvoimat ja Rajavartiolaitos**
 - *kansallispuistoissa saa harjoittaa Puolustusvoimille ja Rajavartiolaitokselle säädettyjen tehtävien edellyttämää toimintaa ja kehittää sitä.*

Natura 2000 -verkoston velvoitteet ja uhanalaiset lajit

- Laajennusalue kuuluu Natura 2000 -verkostoon
 - Itäisen Suomenlahden saaristo ja vedet [FI0408001](#) SAC/SPA
 - Pernajanlahtien ja Pernajan saariston merensuojelualue [FI0100078](#) SAC/SPA
- **Lain mukaan Natura-alueen suojeluperusteita ei saa merkittävästi heikentää**
- Suojeluperusteina luontotyyppinä ja lajeja
 - **Luontotyypeistä** vedenalaisia mm.
 - Riutat, vedenalaiset hiekkasärkät, harjusaaret ja sekä niiden rantojen ja vedenalainen kasvillisuus
 - **Suojeluperustelajeja** mm. selkälokki (EN), riskilä (VU), ruokki, pilkkasiipi (VU), haahka (EN), räyskä, kala- ja lapintiira, karikukko (EN) itämerennorppa (NT), halli
- Alueen muuta uhanalaista lintulajistoa:
 - tukkasotka (EN), haapana (VU), jouhisorsa (VU), alli (NT)

Rauhoitussäännösten päivittämisen periaatteet

- Rauhoitussäännökset edelleen luonnonsuojelulain mukaiset
- Otetaan huomioon, että kansallispuisto laajenee merkittävästi ja merialueille
- **Kalastuksen toimintaedellytykset turvataan**
- **Metsästyksen & suojeluperusteiden yhteensovittaminen**
 - Metsästysmahdollisuuksien säilyminen erityisesti kuntien asukkaille
 - Turvataan suojelutavoitteet: linnustoarvot ja itämerennorpan pesinnän edellytykset
 - Natura-suojeluperusteiden ja uhanalaisen lajiston pesinnän ja kantojen turvaaminen
- Maanpuolustusta koskevan säädöksen päivittäminen

Kuva: Nunu Pesu

Vaikutukset alueen käyttöön

- Liikkuminen & veneily edelleen sallittu
 - Rajoituksia järjestyssäännössä vain, jos välttämättömiä luontoarvojen turvaamiseksi
- Kulkuväylien kunnostus ja ylläpito sallittu
- Kalastus - turvataan edellytykset
- Metsästys:
 - Alueellisia, ajallisia tai lajikohtaisia rajoituksia, mutta turvataan jatkuminen erityisesti kuntien asukkaille
- Matkailuyritykset: edellyttää jatkossakin sopimusta Metsähallituksen kanssa
- **Kansallispuistossa kiellettyä** mm. rakentaminen, ruoppaus ja muu merenpohjan muokkaus, malminetsintä, kaivostoiminta, tuulivoimarakentaminen

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

vesiviljely...

Kuva: Ilona Latsa

**Seuraa hankkeen etenemistä
Valtioneuvoston hankeikkunassa
valtioneuvosto.fi
tunnuksella YM046:00/2025**

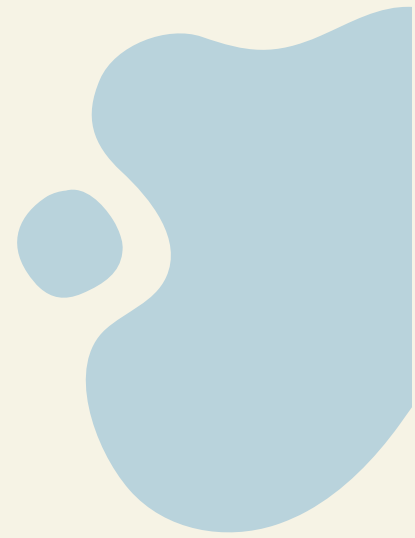
Erityisasiantuntija Ilona Latsa
p. 0295 250 388 ilona.latsa@gov.fi

Ympäristöneuvos Nunu Pesu
p. 0295 250 215 nunu.pesu@gov.fi

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

Aleksanterinkatu 7, Helsinki | PL 35, FI-00023 Valtioneuvosto | ym.fi

**Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the
Environment**

